

Aarhus byråds journalsager (J. Nr. 94-1919)

Originalt emne

Boligforhold

Boligforhold/Kommunalt Tilskud til Fremskaffelse af Lejligheder i ældre Ejendomme

Uddrag fra byrådsmødet den 24. april 1919 - side 9

[Klik her for at åbne den oprindelige kilde](#)

(J. Nr. 94-1919)

Andragende om Tilskud fra Kommunen til Indretning af 3 Mansardlejligheder i Fredensgade Nr. 7-9.

Pra Udvalget for Byens Udvidelse og Bebyggelse forelaa følgende Indstilling:

"Udvalget indstiller, at der bevilges Andrageren et Tilskud paa 1000 Kr. til hver af de paatænkte 3 Lejligheder paa Betingelse af, at disse bliver færdige til Indflytning til Oktober Flyttedag d. A."

S. Petersen kunde ønske, der blev gjort noget mere for at raade Bod paa Bolignøden. For en Tid siden havde der i Byraadet foreligget et Forslag om Bygning af Smaalejligheder i nordre Bydel; men det var ikke blevet behandlet, og i denne Tid burde man dog tage alle Muligheder i Betragtning, naar det drejede sig om at skaffe Lejligheder. Maaske kunde det bøde noget paa Boligmangelen, hvis Kommunen byggede Ejendomme og saa overdrog dem til Byggeforeninger saaledes, at hver Beboer blev Ejer af sin egen Lejlighed. Det vilde muligvis blive noget dyrere Lejligheder; men Beboerne gav sikkert gerne noget mere i Leje, naar de kunde bo i deres egen Lejlighed og ikke var udsat for Opsigelse ved Ejendomssalg o. lign. Taleren vilde henstille til Byggeudvalget at overveje, om der ikke var Mulighed for at komme frem ad den Vej. Kommunens Ejendomme var jo ikke noget særlig

godt Aktiv, og det kunde muligvis bedre betale sig med en saadan Ordning.

Formanden vilde gøre opmærksom paa, at S. Petersen var Medlem af det Udvalg, som styrede og forvaltede de kommunale Ejendomme, saa S. Petersen vilde forhaabentlig paase, at Lejerne ikke blev sagt op i Utide, og hvis Kommunens Ejendomme ikke forvaltedes efter Ønske, burde Udvalget jo fremkomme med Forslag om en anden Forvaltningsorden.

Møller fandt det meget godt at yde et Tilskud paa 1000 Kr. pr. Lejlighed; det blev ikke dyrere for Kommunen end selv at bygge, og af private kunde Ejendommene administreres billigere end af Kommunen. Hvad det af S. Petersen efterlyste Andragende angik, da drejede det sig ikke om et bestemt Tilskud til Lejligheder, men om Køb af en Del Villagrunde, og der kunde ikke blive Enighed om Prisen. Kommunen kunde ikke sælge sine Grunde med alt for stort Tab, saa hellere give et passende Tilskud pr. Lejlighed. Men den nævnte Sag vilde nok komme frem igen. Taleren var ikke klar over, hvorledes en Mand kunde blive Ejer af sin egen Lejlighed, naar det drejede sig om en Ejendom med flere Lejligheder, saa maatte Lejerne i hvert Fald danne et Slags Selskab og saa købe eller bygge en Ejendom. Hvis hver Mand skulde have sit eget Hus, vilde det vist blive for dyrt.

S. Petersen havde aldeles ikke tænkt paa Kommunens Ejendomme, for der blev ingen Lejere opsagt, naar de overholdt Kontrakterne, og Kommunen solgte jo heller ikke sine Ejendomme. Taleren havde kun talt om Opførelse af nye Ejendomme. Det var vist Idealet, hvis hver Mand kunde faa sin egen Ejendom; men de, som led haardest ved Bolignøden, havde næppe Raad til at bo i Villa Men i København var der Selskaber, som ejede de Ejendomme, som de selv boede i, saa at Folk altsaa ejede deres egen Lejlighed, og det kunde udmærket lade sig gøre. Taleren havde derfor tænkt, at Kommunen kunde bygge Ejendomme og saa sælge dem til saadanne Selskaber; det kunde man lige saa godt som at give Tilskud til private, hvor man ikke var Herre over Prisstigningen paa Lejlighederne. Selv om Folk i saadanne Huse skulde give en noget højere Leje, var de sikret mod Opsigelse, og Lejen kunde med Tiden blive noget billigere. Endelig vilde Taleren henstille til Byggeudvalget ogsaa at bygge kommunale Huse i den nordre Bydel og ikke stadig bygge paa Frederiksberg, for derved vilde dette Kvarter faa et særligt Præg. De kommunale Huse burde spredes noget mere ud over Byen.

Møller mente ikke, at det var Københavns Kommune, der byggede de omtalte Ejendomme, men Byggeselskaberne selv, og det vilde vist ogsaa være det heldigste, om Selskaberne

købte Grunde af Kommunen og saa byggede Husene. Hvad Pladsen for de kommunale Huse angik, var den udmærket, og det var af Betydning, hvis Husene engang skulde sælges.

Bech gjorde opmærksom paa, at det for Øjeblikket var uheldigt at begynde paa noget større Byggeforetagende i nordre Bydel, da der jo var en Konkurrence fremme om Bebyggelsen i hele dette Kvarter, og det var derfor rigtigst af afvente Resultatet af denne.

Formanden syntes, det maatte være en Behagelighed for Udvalget, som skulde administrere Ejendommene, at have det hele samlet, naar de skulde tilse Ejendommene, i Stedet for at sprede deres Kræfter over hele Byen. Til S. Petersen vilde Taleren sige, at de kommunale Huse netop ikke gav Kvarteret et bestemt Præg; der var forskellige Arkitekter for hver Karré og forskellige Bygningstyper i Karréerne; der var Forskel i Lejlighedernes Størrelse, i Facadernes Udseende, i Befolkningslagene, som netop var meget blandede o. s. v. S. Petersen havde ogsaa talt om Salg af kommunale Huse. Men Taleren troede ellers, at det var et godt socialdemokratisk Princip, at Kommunen selv byggede Huse og var Herre over Ejendommene. Forresten skulde Taleren senere paa Dagsordenen anmode om at blive fritaget for at sidde i Byggeudvalget.

S. Petersen vidste ikke, om Formanden med Vilje havde misforstaaet ham. Taleren havde aldeles ikke villet kritisere de kommunale Huse, men tværtimod ment, at de var saa gode og smukke, at det vilde være til Gavn for nordre Bydel, hvis der ogsaa blev bygget saadanne derude. Det var altsaa blot Meningen at rette en beskeden Henstilling til Byggeudvalget herom, og Taleren skulde gerne ulejlige sig med at gaa til begge Steder.

Brøndum havde før gjort sig til Talsmand for de Tanker, som S. Petersen nu havde rørt ved, nemlig at Lejerne i et Hus skulde nyde samme Begunstigelse som Ejeren. Nu var det saaledes, at en Ejer, som boede i sit Hus, stadig kom til at bo billigere, medens Lejerne i Reglen kom til at bo dyrere, og det var et forkert Princip. Værdistigningen burde ikke komme den enkelte Grundejer til gode, men hele Byen. Taleren vidste godt, at en saadan Tanke vilde støde paa Modstand-, men der burde gøres noget til Gavn for Lejerne, og Taleren vilde henstille til Udvalget at fremkomme med noget i den Retning,

Indstillingen vedtoges.